

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๒๓ /๒๕๕๔

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม
สาขากันทรวิชัยเกี่ยวกับการสอบสวน

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขากันทรวิชัย

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึง
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคามเพื่อขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบสวนข้อเท็จจริงในกรณีที่
ผู้อุทธรณ์ร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายช่างรังวัดที่ดินที่ไปทำการรังวัดสอบเขตที่ดินของนาง ข.
จำนวน ๘ รายการ ได้แก่

รายการที่ ๑ ขอรบายกระบวนการสอบสวนข้อเท็จจริงที่สำนักงานที่ดินได้ดำเนินการ
ทั้งหมด ว่าได้มีการดำเนินการสอบสวนอย่างไร ถูกต้องตามหลักการของกระบวนการสอบสวนของ
ทางราชการหรือไม่ เหตุใดจึงไม่ได้มีหนังสือเชิญผู้อุทธรณ์ไปให้ปากคำ

รายการที่ ๒ ขอรบายว่าสำนักงานที่ดินได้มีการเชิญบุคคลที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างไปให้
ปากคำหรือไม่

รายการที่ ๓ สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง

รายการที่ ๔ คำให้การของพยานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

รายการที่ ๕ เอกสารเกี่ยวกับการสอบเขตรังวัดที่ดินแปลงพิพาทที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
และเอกสารที่สำนักงานที่ดินเคยอ้างว่าเจ้าของที่ดินข้างเคียงได้ลงนามไม่คัดค้านในวันที่เข้าทำการ
สอบเขตรังวัดที่ดิน

รายการที่ ๖ ระเบียบที่กำหนดแนวทางปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดิน (ไม่ใช่
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด) สามารถเข้าไปทำการเคลื่อนย้ายหมุดโฉนดที่ดินหรือเครื่องหมายใดๆ ออก
จากบริเวณที่เคยปักไว้ในวันที่นายช่างรังวัดได้เข้าไปทำการสอบเขตได้ เมื่อเจ้าของที่ดินที่ขอรังวัดได้
ขอยกเลิกการสอบเขตที่ดิน ตามที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดได้เคยกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่สามารถทำได้
ตามระเบียบ

รายการที่ ๗ สรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงของเจ้าพนักงานผู้ทำการสอบสวน
ข้อเท็จจริง

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๓ /๒๕๕๔

รายการที่ ๘ ความเห็นของผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนที่สั่งให้ยุติเรื่อง

สำนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขากันทรวิชัย มีหนังสือ ที่ มค ๐๐๑๐๙.๐๖/๕๒๙๔ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๓ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์โดยให้เหตุผลว่าเป็นเอกสารที่ไม่อาจเปิดเผยได้ เนื่องจากเป็นความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน และการเปิดเผยอาจจะก่อให้เกิดอันตรายหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ คำชี้แจงด้วยวาจาของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขากันทรวิชัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วข้อเท็จจริงได้ความว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขากันทรวิชัย ได้รับคำร้องจากนาง ข. ว่าได้ทำสัญญาจะซื้อขายที่ดินกับผู้อุทธรณ์ โดยต้องโอนที่ดินให้แก่ผู้อุทธรณ์ตามสัญญาจะซื้อขายภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผิดนัดจะต้องเสียค่าปรับจำนวนมาก จึงขอให้สำนักงานที่ดินฯเร่งรัดการรังวัดที่ดินของนาง ข. ให้เสร็จเร็วขึ้นกว่าระยะเวลาตามปกติ ช่างรังวัดที่ดินจึงรีบดำเนินการตามคำร้องขอของนาง ข. เมื่อรังวัดที่ดินเสร็จแล้วผู้อุทธรณ์ได้คัดค้านการรังวัดที่ดินโดยอ้างว่าที่ดินแปลงดังกล่าวบางส่วนเป็นทางสาธารณะ และร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายช่างรังวัดที่ดิน สำนักงานที่ดินฯ ได้แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อร้องเรียนแล้วมีคำสั่งให้ยุติเรื่องร้องเรียนพร้อมทั้งแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ต่อมาผู้อุทธรณ์ได้มีคำขอข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ แต่สำนักงานที่ดินฯ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

ในชั้นพิจารณา สำนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขากันทรวิชัย มีหนังสือ ที่ มค ๐๐๑๙.๐๖/๘๕๐๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ชี้แจงเหตุผลในการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสรุปว่า ผู้อุทธรณ์ไม่ใช่คู่กรณีในการรังวัดที่ดิน อีกทั้งการรายงานเรื่องการรังวัดที่ดิน การสั่งเรื่องการรังวัดที่ดิน ความเห็นของคณะทำงานสอบสวนข้อเท็จจริงนั้นเป็นการเสนอความเห็นหรือคำแนะนำภายในของเจ้าพนักงาน และเพื่อเป็นการปกป้องและคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานผู้ให้ถ้อยคำ ตามนัยมาตรา ๑๕ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๓ /๒๕๕๔

ผู้อุทธรณ์ชี้แจงด้วยวาจาสรุปว่า ผู้อุทธรณ์ทำสัญญาจะซื้อขายที่ดินกับ นาง ข. และได้รับแจ้งจากบุคคลที่รู้จักกันว่าผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินรายก่อนนาง ข. ได้ยกที่ดินบางส่วนให้เป็นทางสาธารณะ ผู้อุทธรณ์เกรงว่าจะได้เนื้อที่ดินไม่ครบตามที่ระบุในสัญญา จึงแจ้งให้ นาง ข. ทำเรื่องขอรังวัดสอบเขตที่ดินแปลงที่จะซื้อขาย โดยในวันที่ช่างรังวัดทำการรังวัดที่ดินนั้น ในเบื้องต้นเจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงไม่ยอมลงลายมือชื่อรับรองแนวเขตที่ดินพร้อมทั้งคัดค้านการรังวัดที่ดินด้วย ช่างรังวัดจึงย้ายหลักเขตที่ดินแปลงที่จะซื้อขายทำให้ที่ดินแปลงดังกล่าวมีจำนวนเนื้อที่น้อยลง เมื่อช่างรังวัดย้ายหลักเขตที่ดินแล้วเจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงจึงยอมลงลายมือชื่อรับรองแนวเขตที่ดิน ผู้อุทธรณ์จึงร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติงานของช่างรังวัดในการรังวัดสอบเขตที่ดินของนาง ข. ว่าปฏิบัติงานตามระเบียบการรังวัดหรือไม่และแจ้งด้วยว่าหลังจากนั้นช่างรังวัดก็ย้ายหลักเขตที่ดินกลับไปตำแหน่งเดิม ผู้อุทธรณ์ต้องการข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการฟ้องนาง ข. ต่อศาลยุติธรรม เพื่อยกเลิกสัญญาจะซื้อขายที่ดินและเรียกเงินมัดจำคืนจากนาง ข. ผู้อุทธรณ์เห็นว่าข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์นั้นสามารถพิสูจน์ให้ศาลเห็นได้ว่าที่ดินแปลงที่ผู้อุทธรณ์ทำสัญญาจะซื้อขายกับนาง ข. นั้นยังมีข้อพิพาทเรื่องแนวเขตที่ดิน

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขากันทรวิชัย ชี้แจงด้วยวาจาสรุปว่า จากผลการรังวัดที่ดินของนาง ข. ไม่ปรากฏว่ามีทางสาธารณะตามข้อกล่าวอ้างของผู้อุทธรณ์แต่อย่างใด โดยเจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงก็ยินยอมลงลายมือชื่อรับรองแนวเขตที่ดิน หลังจากผู้อุทธรณ์คัดค้านการรังวัดที่ดินแล้วนาง ข. ได้ขอยกเลิกการรังวัดดังกล่าว ส่วนกรณีที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่าช่างรังวัดทำการย้ายหลักเขตที่ดินนั้นไม่เป็นความจริงเนื่องจากช่างรังวัดไม่สามารถเคลื่อนย้ายหลักเขตที่ดินได้ เพราะจะมีผลกระทบต่อตำแหน่งของหลักเขตที่ดินแปลงข้างเคียง อีกทั้งสำนักงานที่ดินฯ ก็มีแผนที่หลักซึ่งระบุตำแหน่งที่ดินแต่ละแปลงไว้โดยชัดเจน หากช่างรังวัดเคลื่อนย้ายหลักเขตที่ดินของนาง ข. ก็จะทำให้ตำแหน่งที่ดินไม่สอดคล้องกับแผนที่หลัก ต่อมาผู้อุทธรณ์ได้ร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของช่างรังวัดที่ดินและมีคำขอข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ สำนักงานที่ดินฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้อุทธรณ์ไม่มีส่วนได้เสียโดยตรงและปัจจุบันผู้จะซื้อขายก็อยู่ระหว่างการฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม เกรงว่าอาจมีการนำข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ไปใช้อ้างอิงเป็นพยานในการฟ้องคดี จึงปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์เพื่อปกป้องพยานผู้ให้อัยคำ แต่หากผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลข่าวสารเฉพาะผลการรังวัดที่ดินก็สามารถเปิดเผยให้ได้ สาเหตุที่ผู้อุทธรณ์คัดค้านการรังวัดอาจเป็นเพราะผู้อุทธรณ์ไม่พอใจที่สำนักงานที่ดินฯ ทำการรังวัดเสร็จเร็วเกินไปโดยใช้เวลาเพียงประมาณ ๒ เดือน ซึ่งตามปกติจะใช้เวลาประมาณ ๔ เดือน ทำให้นาง ข. สามารถโอนที่ดินให้แก่ผู้อุทธรณ์ได้ภายในเวลาที่กำหนดไว้ ผู้อุทธรณ์จึงไม่ได้คำปรับฐานผิดสัญญาจากนาง ข. ทั้งนี้ สำนักงานที่ดินฯ มีข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์อยู่ในความ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๓ /๒๕๕๔

ครอบครองจำนวน ๕ รายการ ได้แก่ รายการที่ ๓ รายการที่ ๔ รายการที่ ๕ รายการที่ ๗ และรายการที่ ๘ แต่ไม่มีข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์อยู่ในความครอบครองจำนวน ๓ รายการ ได้แก่ รายการที่ ๑ รายการที่ ๒ และรายการที่ ๖

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑) ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ ไม่ใช่เรื่องที่คณะกรรมการฯ จะต้องวินิจฉัย เพราะเป็นการสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการสอบสวนข้อเท็จจริงตามข้อร้องเรียนของผู้อุทธรณ์ คณะกรรมการฯ จึงไม่รับวินิจฉัย

๒) ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ และรายการที่ ๕ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้ ทั้งนี้ เพื่อความโปร่งใสตรวจสอบได้

๓) ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ และรายการที่ ๗ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบสวนข้อเท็จจริงตามข้อร้องเรียนของผู้อุทธรณ์ซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงควรมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อใช้ปกป้องประโยชน์ได้เสียของตน หากสำนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขากันทรวิชัย เห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจจะมีผลกระทบต่อพยานผู้ให้ถ้อยคำก็อาจใช้ดุลพินิจปกปิดข้อหรือข้อความอื่นใดที่จะทำให้ทราบว่าคุณคดีเป็นผู้ให้ถ้อยคำนั้น

๔) ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ สำนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขากันทรวิชัย แจ้งว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าว จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อว่าเป็นความจริงก็สามารถใช้สิทธิขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ได้

๕) ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๘ เป็นข้อมูลข่าวสารที่รวมอยู่ในข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๗ ซึ่งคณะกรรมการฯ วินิจฉัยให้เปิดเผยแล้ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขากันทรวิชัยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ รายการที่ ๔ รายการที่ ๕ รายการที่ ๗ และรายการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๓ /๒๕๕๔

ที่ ๘ โดยอาจใช้ดุลพินิจปกปิดชื่อหรือข้อความอื่นใดในรายการที่ ๔ รายการที่ ๗ ที่จะทำให้ทราบว่าบุคคลใดเป็นผู้ให้ถ้อยคำนั้น ให้ยกอุทธรณ์รายการที่ ๖ และไม่รับวินิจฉัยรายการที่ ๑ รายการที่ ๒

นายวัฒนา รัตนวิจิตร

หัวหน้าคณะที่ ๔

ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ มนตรี รูปสุวรรณ

กรรมการ

นางมัลลิกา คุณวัฒน์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔